

Algemene beschouwingen 2022

Tekst eerste termijn

Inleiding

Klimaatbeleid, woonbeleid, veiligheid en diversiteit. Dat zijn de thema's waar GroenLinks zich op voorbereid. Eerste levensbehoeftes zijn immers een must, daar waar ze in onze stad leiden tot geluk en rust. Wat wij kunnen doen, wat wij kunnen bereiken, om Heerlen als stad en gemeenschap te verrijken. Het idee gecreëerd, de voorbereidingen getroffen, wij zijn klaar om deze niet te laten verstoffen. Zolang wij samen actief te werk gaan, kunnen wij een baan naar een betere toekomst slaan.

Klimaat

Allereerst het klimaatbeleid. Ook Heerlen ontsnapt niet aan de gevolgen van de klimaatcrisis. Zo hebben we de afgelopen periode met eigen ogen gezien dat je er als inwoner niets aan hebt om te wonen in de sociaalste stad van Nederland, als die stad ook onder water staat. Het verblijdt me dan ook dat de klimaatadaptatie, hittebestendigheid, circulariteit en bovenal de energietransitie de aandacht krijgen die ze verdienen, en waar GroenLinks al sinds diens bestaan op attendeert. We zijn in het bijzonder tevreden over het duurzaam energiebedrijf in hoofdstuk 2.1.7. We zullen dan ook aandachtig toe blijven zien op de ontwikkelingen hiervan. Daarbij nemen we ook alvast een voorschot op de ideeën omtrent hoe dit plan er ongeveer uit zou moeten zien volgens GroenLinks. Dit bestaat uit twee ideeën, die ik nu voorleg aan het college:

#1 Allereerst verzoek ik het college om de mogelijkheid te onderzoeken van een multifunctioneler energiecentrum in plaats van een eenzijdig energiebedrijf. Het idee achter dit centrum is dan dat enerzijds primair duurzame energie wordt opgewekt, maar anderzijds subsidiair ook dat in dit centrum onderzoek wordt verricht naar innovatieve vormen van energieopwekking. Ik verzoek u zich hierbij te oriënteren in de partnerschappen met onze kennisinstituten op BrightLands, Zuyd en RWTH Aachen.

#2 Daarnaast is het vermelden waard dat het van groot belang is dat het energiecentrum niet alleen duurzaam is, maar ook maximaal voor en ván burgers moet zijn. Daarom attendeer ik het college erop dat het cruciaal is om ook coöperaties te betrekken bij de totstandkoming van een energiecentrum.

Wonen

Van de klimaatcrisis ga ik vervolgens naar een overlappend thema: de wooncrisis. Wonen is volgens GroenLinks de grote sociale kwestie van de 21ste eeuw. Er is een groot gebrek aan goede en betaalbare woningen en de huurprijzen blijven oneindig doorstijgen. Op dit moment wint kapitaal het altijd. Beleggers kopen hele straten op, terwijl veel mensen geen huis kunnen vinden. Wonen is een recht. Geen verdienmodel. Het systeem moet anders, en wat GroenLinks betreft kunnen hier niet genoeg maatregelen voor worden genomen.

Laat ik allereerst benadrukken dat er topmaatregelen worden genomen in hoofdstuk 2.1.8 inzake het woonbeleid. Echter, het is tijd om nóg een gedurfde maatregel op te nemen. GroenLinks vindt dat de tijd meer dan rijp is om een zelfbewoningsplicht in te voeren. Dit houdt in dat als je een huis koopt, je er ook in moet wonen voor een bepaald aantal jaren. Landelijk hebben we hier al sinds februari vorig jaar voor gepleit. Aangezien dit wordt nagelaten door de landelijke regering, pleiten we in Heerlen ook voor een lokale variant. De motie hierover wordt nader toegelicht in de tweede termijn.

Hiermee wordt het idee van een huis als beleggingsobject effectief bestreden. Hiermee lopen we niet achter op een goede maatregel die al genomen wordt of gaat worden door maar liefst circa 200 andere gemeenten. Hiermee wint een mens het van het kapitaal.

Veiligheid

Van de landelijke wooncrisis ga ik vervolgens naar de Heerlense veiligheidsproblematiek. Allereerst mijn complimenten aan het college en in het bijzonder de burgemeester. Het programma ziet er in grote lijnen goed uit, en we laten zien dat we doen wat we ons kunnen permitteren om onze veiligheidssituatie te verbeteren.

Echter, over één onderdeel ben ik minder tevreden. Het Heerlens vuurwerkbeleid is gebrekkig. Nog ieder jaar vergt het veel van ons zorgpersoneel, waar we al te veel van hebben gevraagd sinds de pandemie. Nog ieder jaar veroorzaakt het ontielig veel dierenleed. En in het bijzonder dit jaar komt daar nog bij dat veel Oekraïense vluchtelingen het geknal verwarren en associëren met het geknal van bombardementen en beschietingen. Geluiden waar velen van hen eerder dit jaar hun familieleden aan zijn verloren. Dit is vergelijkbaar met hetgeen sommige van onze veteranen ook moeten doorstaan.

Kortom: het is slecht voor mens, dier, eigendom, natuur en klimaat. Het is dan ook niet voor niets, dat uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een duidelijke meerderheid van 77% van alle Heerlenaren positief staat tegenover een algeheel vuurwerkverbod. Toch zie ik hier weinig van terug in hoofdstuk 2.1.1. In

2021 heeft het college aangegeven dat het algeheel vuurwerkverbod goed heeft gewerkt om bijvoorbeeld de extra druk op de medische zorg te voorkomen. En dan hebben we het niet eens over de toename van het veiligheidsgevoel en de besparing op fijnstof, dierenleed, vluchtelingenleed, schade aan de natuur én tal van eigendommen. Een opvallend gegeven bij al dit leed, is dat het merendeel van dit leed wordt veroorzaakt met vuurwerk onder legale omstandigheden, en dat de helft van de letselgevallen omstanders en passanten betreft.

Middels een motie geeft GroenLinks het college daarom de opdracht om een vuurwerkverbod in te voeren.

Diversiteit

Het laatste onderwerp wat ook nog mijn aandacht verdient, is diversiteit. Dit omvat natuurlijk talrijke thema's, maar binnen de huidige spreektijd beperk ik me tot de regenbooggemeenschap en Heerlenaren met een migratieachtergrond.

Dames, heren, en alles wat er tussenin zit... Er komt nog steeds veel discriminatie voor vanwege seksualiteit en genderidentiteit met ernstige gevolgen. Een op de tien LHBTI'ers wordt fysiek aangevallen. Zelfmoordpogingen komen 4,5 keer vaker voor bij LHBTI-jongeren dan onder heteroseksuele leeftijdsgenoten. Homoseksuele jongens en biseksuele meisjes hebben vaker te maken met seksuele grensoverschrijding. Dit geweld beperkt zich niet tot de openbare ruimte maar vindt zelfs plaats op scholen, zo blijkt uit onderzoek uitgevoerd door Brenninkmeijer.

Ik vind dat hoofdstuk 2.1.4, het onderwijs hoofdstuk, er prima uitziet. Echter, het onderdeel over inclusief onderwijs zit me dwars vanwege de heftige statistieken die ik zojuist heb genoemd. Zo wordt er nergens in het hoofdstuk aandacht besteed aan het belang van educatie van de regenbooggemeenschap. Uit de opsomming van de beleidsstukken blijkt ook van geen beleidsstuk dat zich toespitst op dit belangrijke onderwerp. Mijn vraag is daarom ook waarom hier amper in wordt voorzien, en of het college bereid is hier voorzieningen in te treffen?

Voor wat betreft inwoners met een migratieachtergrond, becomplimenteer ik het college over het beleid inzake taalstimulering. Het is fantastisch dat kinderen met een taalachterstand gratis aanspraak mogen maken op een schakelklas of verlengde schooldag. Dat voornemen van het college is gewoon echt goed. Echter, ik weet dat veel van deze ouders, met vaak ook een taalachterstand, weinig kennis hebben van de voorzieningen die we bieden en gaan bieden.

Ik weet dat dit bij mij ook zo was. Extra taallessen zagen we als een onbetaalbare voorziening, waarvan we niet eens wisten hoe dit aan te vragen. Hierdoor liepen

veel van mijn klasgenootjes en ik een taalachterstand op waardoor in groep 2, in de toenmalige Dr. Albert Schweitzerschool in Hoensbroek, bijna al mijn klasgenootjes met een migratieachtergrond bleven zitten vanwege taal.

Het verzoek die ik daarom heb verwerkt in mijn motie, ook voor in de tweede termijn, is om ouders van kinderen met een taalachterstand, bij aanvang van ieder basisschooljaar, beter te attenderen op de mogelijkheid tot het deelnemen aan schakelklassen en verlengde schooldagen. Dit zodat ieder kind begint met een gelijke kans.

Afsluiting

Beste raad en college. Klimaatbeleid, woonbeleid, veiligheid & diversiteit. Ik zou nog veel meer willen behandelen, maar daarvoor is geen spreektijd. Het college heeft wel vier jaar de tijd, en hopelijk verklaart het zich bereid tot het uitvoeren van een groen en links beleid. Uit liefde voor onze stad, zijn in ieder geval deze thema's voor GroenLinks een onmiskenbare topprioriteit.

Dank u wel.